SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 197/07-29

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 7. novembra 2007 v senáte zloženom z predsedu Jána Lubyho, zo sudkyne Marianny Mochnáčovej a sudcu Ladislava Orosza v konaní o sťažnosti V. T., B., zastúpeného advokátom JUDr. P. A., B., ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 15 Ct 1/03, za účasti Okresného súdu Bratislava I, takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo V. T. na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 15 Ct 1/03 p o r u š e n é b o l o .

2. Okresnému súdu Bratislava I p r i k a z u j e , aby v konaní vedenom pod sp. zn. 15 Ct 1/03 konal bez zbytočných prieťahov.

3. V. T. p r i z n á v a finančné zadosťučinenie v sume 30 000 Sk (slovom tridsaťtisíc slovenských korún), ktoré mu je Okresný súd Bratislava I p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Bratislava I j e p o v i n n ý uhradiť V. T. trovy právneho zastúpenia v sume 7 492,24 Sk (slovom sedemtisícštyristodeväťdesiatdva slovenských korún a dvadsaťštyri halierov) na účet jeho právneho zástupcu JUDr. P. A., B., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením sp. zn. IV. ÚS 197/07 z 31. augusta 2007 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť V. T. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 15 Ct 1/03.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ podal 2. januára 2003 okresnému súdu návrh, ktorým sa domáhal určenia, že u neho ide o chorobu z povolania, a odškodnenia z dôvodu choroby z povolania.

Sťažovateľ uviedol, že ku dňu podania sťažnosti ústavnému súdu nebola jeho právna vec právoplatne skončená.

V sťažnosti sa sťažovateľ domáhal, aby ústavný súd podľa čl. 127 ústavy rozhodol, že postupom okresného súdu boli porušené jeho označené práva, a súčasne žiadal, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu konať bez zbytočných prieťahov a priznal mu finančné zadosťučinenie v sume 40 000 Sk, ako aj úhradu trov právneho zastúpenia.

Okresný súd sa na základe výzvy ústavného súdu vyjadril k sťažnosti podaním sp. zn. Spr. 2168/2007 doručeným ústavnému súdu 2. októbra 2007, v ktorom sa okrem iného uvádza:

„Čo sa týka skutkovej a právnej zložitosti sporu, vec je zaradená v zmysle rozvrhu práce medzi ťažké spory. Ide o určenie, či u navrhovateľa sa jedná o chorobu z povolania a odškodnenie za chorobu z povolania. Nakoľko pre posúdenie sú potrebné špecificky odborné znalosti s ktorými súd nedisponuje, do konania pribral súdneho znalca z odboru zdravotníctvo, odvetvie choroby z povolania.

Prekážky postupu konania podľa § 107 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku sa v konaní nevyskytli, súd konal vo veci priebežne, bez prieťahov.

Prieťahy z hľadiska dĺžky konania podľa môjho názoru spôsobil sám navrhovateľ tým, že návrh vykazoval procesné vady na odstránenie ktorých bol vyzvaný súdom, avšak zásadnou skutočnosťou dĺžky konania je nespokojnosť, resp. nesúhlas navrhovateľa so znaleckým posudkom súdneho znalca z odboru zdravotníctvo, odvetvie chorôb z povolania, ktorý bol účastníkom doručený v novembri 2004. Podľa názoru navrhovateľa by odbornú otázku mal riešiť súdny znalec z odboru zdravotníctvo, odvetvie neurológia. Nekvalifikovaný a neefektívny postup navrhovateľa a tým i neprimerané predlžovanie konania demonštruje odvolanie navrhovateľa na č. 1. 81 proti uzneseniu súdu o priznaní znalečného na č. 1. 78, ktorým namieta priznanie odmeny súdnemu znalcovi ale i skutočnosť, že posudok mal vyhotoviť súdny znalec - neurológ.

Dokazovanie v predmetnej veci v plnom rozsahu zabezpečil súd, ktorý jednoznačne stojí za tým, že pre posúdenie odbornej otázky, či u navrhovateľa ide o chorobu z povolania, je jediným kompetentným súdny znalec z odboru zdravotníctvo, odvetvie choroby

z povolania, čo ustanovuje súdny znalec MUDr. F. J., jednoznačne spĺňa.

Napriek dĺžke konania s poukazom i na skutočnosť, že zákonná sudkyňa JUDr. O. B. bola v čase od 01-01-2007 do 30-06-2007 dočasne pridelená na Krajský súd v Bratislave, nemožno vôbec pripustiť, že by súd v predmetnom konaní spôsobil prieťahy.“

V replike na vyjadrenie okresného súdu z 29. októbra 2007 právny zástupca sťažovateľa označil vyjadrenia jeho predsedníčky za *„účelové a vyňaté z kontextu priebehu sporu s cieľom vyhnúť sa zodpovednosti za súdom spôsobené prieťahy.“* Poukázal tiež na to, že prvé pojednávanie vo veci bolo nariadené po viac než roku od podania návrhu, ale *„aj od doplnenia podaného návrhu v intenciách súdnej výzvy“*.

Ďalšie vytýkané nedostatky v postupe okresného súdu v počiatočnom štádiu konania spočívajú v nevykonaní a nezabezpečení žiadnych dôkazov, z čoho je podľa právneho zástupcu sťažovateľa zrejmé, *„že takto premrhaná doba nemôže ísť na vrub nedostatkom v návrhu, ktoré sťažovateľ po výzve súdu prakticky ihneď odstránil“*. Znaleckým posudkom, ktorý bol vypracovaný na žiadosť sťažovateľa, sa okresný súd nezaoberal, a až po viac ako dvoch mesiacoch bol predložený vyššiemu súdnemu úradníkovi na vyhotovenie uznesenia o priznaní odmeny znalcovi. Aj v ďalšom postupe okresného súdu dochádzalo k neprimeraným časovým odstupom medzi jednotlivými úkonmi, pričom sťažovateľ tvrdí, že reagoval na jeho výzvy promptne. Právny zástupca sťažovateľa odmietol taktiež názor predsedníčky okresného súdu, že využívanie procesných oprávnení, ktoré mal sťažovateľ k dispozícii, viedlo k predĺženiu namietaného konania.

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Z obsahu sťažnosti a zo súdneho spisu okresného súdu sp. zn. 15 Ct 1/03 ústavný súd zistil nasledovný priebeh a stav konania:

- 2. januára 2003 bol okresnému súd doručený návrh sťažovateľa na *„určenie a odškodnenie choroby z povolania“,*

- na výzvu okresného súdu z 13. februára 2003 sťažovateľ reagoval doplnením návrhu z 5. marca 2003, ktoré bolo okresnému súdu doručené 11. marca 2003,

- na základe výzvy okresného súdu z 26. mája 2003 odporca doručil 13. júna 2003 vyjadrenie k návrhu,

- 15. decembra 2003 okresný súd nariadil termín pojednávania na 16. marec 2004,

- pojednávanie uskutočnené 16. marca 2004 bolo odročené na neurčito z dôvodu znaleckého dokazovania,

- uznesením sp. zn. 15 Ct 1/03 z 12. mája 2004 okresný súd poveril súdneho znalca vypracovaním znaleckého posudku znalcom z odboru choroby z povolania,

- 12. júla 2004 bol okresnému súdu predložený znalecký posudok č. 7/2004,

- 8. novembra 2004 okresný súd doručoval účastníkom konania znalecký posudok a 26. novembra 2004 bola okresnému súdu vo veci znaleckého posudku doručená sťažnosť sťažovateľa,

- uznesením sp. zn. 15 Ct 1/03 z 29. decembra 2004 okresný súd priznal ustanovenému znalcovi odmenu za vypracovanie znaleckého posudku, proti ktorému sťažovateľ 18. januára 2005 podal odvolanie,

- 25. apríla 2005 bol Krajskému súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) predložený spis okresného súdu spolu s odvolaním na rozhodnutie,

- krajský súd prípisom doručeným okresnému súdu 3. augusta 2005 vrátil spis ako predložený predčasne z dôvodu nutnosti odstránenia nedostatkov odvolania tak, aby to zodpovedalo požiadavkám v zmysle § 205 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“),

- uznesením z 22. augusta 2005 okresný súd vyzval sťažovateľa, aby v lehote 10 dní odstránil nedostatky odvolania,

- 5. októbra 2005 bolo okresnému súdu doručené podanie sťažovateľa, ktorým doplnil odvolanie podané proti uzneseniu o priznaní odmeny ustanovenému znalcovi,

- 17. januára 2006 bol spis spolu s odvolaním proti uzneseniu o priznaní odmeny znalcovi opätovne predložený krajskému súdu na rozhodnutie,

- uznesením krajského súdu sp. zn. 5 Co 26/06 z 30. júna 2006 bolo napadnuté uznesenie okresného súdu potvrdené; uvedené uznesenie bolo okresnému súdu doručené 25. septembra 2006,

- Okresná prokuratúra Bratislava I (ďalej len „okresná prokuratúra“) prípisom doručeným okresnému súdu 28. novembra 2006 požiadala o zapožičanie spisu v súvislosti s podnetom na podanie mimoriadneho dovolania,

- 29. novembra 2006 okresný súd doručoval účastníkom konania uznesenie krajského súdu sp. zn. 5 Co 26/06 z 30. júna 2006, uvedené uznesenie nadobudlo právoplatnosť 5. decembra 2006,

- okresná prokuratúra prípisom doručeným okresnému súdu 28. decembra 2006 urgovala zapožičanie súdneho spisu,

- okresný súd prípisom z 9. januára 2007 zaslal okresnej prokuratúre *„fotokópiou spisového materiálu 15 Ct 1/2003“,*

- podaniami z 10. mája 2007 a z 31. mája 2007 sťažovateľ žiadal okresný súd nariadiť termín pojednávania,

- 4. júla 2007 okresný súd nariadil termín pojednávania na 23. október 2007.

Ústavný súd na okresnom súde zistil, že pojednávanie uskutočnené 23. októbra 2007 bolo odročené na 19. február 2008.

III.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľ sa svojou sťažnosťou domáhal vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov.

Sťažovateľ zároveň namietal aj porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čo platí aj pokiaľ ide o čl. 6 ods. 1 dohovoru) vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z § 6 OSP, ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Sudca je podľa § 117 ods. 1 OSP povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov. Ďalšia významná povinnosť pre sudcu vyplýva z § 119 ods. 1 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov, ktoré sa musia oznámiť. Ak sa pojednávanie odročuje, predseda senátu alebo samosudca spravidla oznámi deň, kedy sa bude konať nové pojednávanie.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prieťahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (IV. ÚS 74/02, III. ÚS 111/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Za súčasť prvého kritéria sa považuje aj povaha prerokúvanej veci.

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd konštatuje, že spory o určenie a odškodnenie choroby z povolania tvoria bežnú súčasť rozhodovacej agendy všeobecných súdov, v zásade nie sú právne ani fakticky zložité, avšak za určitých okolností je možné najmä faktickú zložitosť pripustiť, a to v prípadoch, keď je nutné vykonať znalecké dokazovanie a následne v závislosti od jeho výsledku realizovať výpočet v rámci uplatnených nárokov súvisiacich s odškodnením choroby z povolania. V uvedenom zmysle je možné súhlasiť s tou časťou vyjadrenia okresného súdu, v ktorej poukazuje v súvislosti s dĺžkou konania na nutnosť vykonania znaleckého dokazovania. Týmto konštatovaním však nemožno ospravedlniť nečinnosť a nesústredenosť v konaní okresného súdu vyhodnotenú v ďalšej časti odôvodnenia tohto nálezu.

2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľa v preskúmavanej veci, ústavný súd konštatuje, že aj sťažovateľ má podiel na predĺžení priebehu konania, a to v súvislosti s neúspešným odvolaním proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 15 Ct 1/03 z 29. decembra 2004, ktorým okresný súd priznal ustanovenému znalcovi odmenu za vypracovanie znaleckého posudku. Hlavným dôvodom odvolania bol nesprávny názor sťažovateľa, že k určeniu, či ide o chorobu z povolania, sa mal vyjadriť znalec z odvetvia neurológia a nie znalec z odboru zdravotníctvo, odvetvie choroby z povolania. Krajský súd uznesením sp. zn. 5 Co 26/06 z 30. júna 2006 odvolaniu sťažovateľa nevyhovel a správnosť prvostupňového rozhodnutia potvrdil. V odôvodnení rozhodnutia krajský súd okrem iného konštatoval: *„Vyššie uvedené dôvody uvedené v odvolaní odvolateľa nie sú spôsobilými dôvodmi pre navrhovanú zmenu napadnutého uznesenia, a to jednak pre ich nepravdivosť (viď údaje zo zdravotných záznamov odvolateľa na č. l. 8 znaleckého posudku (...) č. 7/2004*

z 9. 7. 2004) a jednak pre ich nedôvodnosť (v časti týkajúcej sa špecializácie súdneho znalca resp. neustáleho požadovania vyšetrenia pre podanie posudku nekompetentného neurológa).“

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v posudzovanej veci, a to nielen z hľadiska namietaných zbytočných prieťahov spôsobených okresným súdom, ale aj z hľadiska doterajšieho priebehu súdneho konania. Ústavný súd zo sťažnosti, z vyjadrení účastníkov a najmä z predloženého súdneho spisu zistil v priebehu konania tieto obdobia nečinnosti:

- od 13. júna 2003 (okresnému súdu bolo doručené vyjadrenie odporcu k návrhu) do 15. decembra 2003 (okresný súd nariadil termín pojednávania),
- od 12. júla 2004 (okresnému súdu bol doručený znalecký posudok) do 8. novembra 2004 (okresný súd doručoval znalecký posudok účastníkom konania),
- od 18. januára 2005 (okresnému súdu bolo doručené odvolanie sťažovateľa) do 22. augusta 2005 (okresný súd vyzval sťažovateľa odstrániť nedostatky odvolania),
- od 29. novembra 2006 (okresný súd doručoval uznesenie krajského súdu účastníkom) do 4. júla 2007 (okresný súd nariadil termín pojednávania).

Postup okresného súdu okrem nečinnosti vykazoval v namietanom konaní aj znaky nesústredenosti a neefektívnosti. Okresný súd 25. apríla 2005 predložil predmetný spis spolu s odvolaním proti uzneseniu sp. zn. 15 Ct 1/03 z 29. decembra 2004 odvolaciemu súdu, avšak 3. augusta 2005 mu bol spis krajským súdom vrátený bez rozhodnutia ako predložený predčasne. V prípise, ktorým bol spis okresnému súdu vrátený, krajský súd uviedol:

„Spis vraciam bez rozhodnutia o odvolaní navrhovateľa z č. l. 30 spisu z dôvodu, že spis bol odvolaciemu súdu predložený predčasne.

Z odvolania navrhovateľa zo dňa 18. 1. 2005 nevyplývajú všetky požadované náležitosti v zmysle ust. § 205 ods. 1 O. s. p., najmä v akom rozsahu sa uznesenie napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ vo vzťahu k vydanému (napadnutému) uzneseniu domáha.

Vzhľadom na vyššie uvedené bude potrebné postupom v zmysle ust. § 209 ods. 2 O. s. p. vyzvať odvolateľa na doplnenie neúplného odvolania v lehote 10 dní, spis až následne predložiť odvolaciemu súdu novou predkladacou správou.“

Ústavný súd z dôvodu zistenia nečinnosti, ako aj nesústredeného a neefektívneho postupu okresného súdu v napadnutom konaní nemohol akceptovať tú časť vyjadrenia okresného súdu k sťažnosti, v ktorej nepripúšťal svoj podiel na vzniku prieťahov v konaní a poukazoval aj na polročné pôsobenie zákonnej sudkyne na Krajskom súde v Bratislave (dočasné pridelenie).

V tejto súvislosti treba poznamenať, že ústavný súd pri posudzovaní toho, či bolo porušené právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, posudzoval postup súdu, a nie to, či toto právo bolo porušené činnosťou (nečinnosťou) alebo postupom konkrétneho sudcu vybavujúceho danú vec. Preto pri posudzovaní odôvodnenosti sťažnosti nemožno prihliadnuť na skutočnosti označované ako objektívne, ktoré vyplývajú z vyjadrenia predsedníčky okresného súdu. V tejto súvislosti ústavný súd už uviedol (pozri napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 28/01, I. ÚS 50/01, I. ÚS 108/02, I. ÚS 38/03), že nedostatočné personálne obsadenie súdu a nadmerné množstvo vecí, v ktorých sa musí zabezpečiť súdne konanie, by mohlo len dočasne ospravedlniť vzniknuté prieťahy, a to len v tom prípade, ak sa za tým účelom prijali včas adekvátne opatrenia. Ústava v čl. 48 ods. 2 zaväzuje predovšetkým súdy ako garantov spravodlivosti, aby prijali príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov, a tým vykonanie spravodlivosti v primeranej lehote. Z vyjadrenia predsedníčky okresného súdu nevyplýva prijatie účinných opatrení.

Uvedený postup okresného súdu nesvedčí o tom, že by svoju činnosť organizoval v súlade s povinnosťou uloženou mu § 100 ods. 1 OSP tak, aby bola vec čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd dospel k názoru, že doterajším postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 15 Ct 1/03 došlo k zbytočným prieťahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných

prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

IV.

Pretože ústavný súd zistil porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru okresným súdom, prikázal mu, aby vo veci konal bez zbytočných prieťahov a odstránil tak stav právnej neistoty, v ktorej sa nachádza sťažovateľ domáhajúci sa rozhodnutia súdu vo svojej veci.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže prikázať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie. Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Sťažovateľ žiadal aj o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 40 000 Sk z dôvodov uvedených v sťažnosti. Poukázal najmä na to, že *„Napriek podaniu sťažnosti na prieťahy v konaní dňa 25. 6. 2007 súd do dnešného dňa nielen, že nevytýčil termín pojednávania ale ani nereagoval na výzvy a sťažnosť navrhovateľa“*.

Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje

nielen deklarovanie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04).

Podľa názoru ústavného súdu v tomto prípade prichádza do úvahy priznanie finančného zadosťučinenia.

Pri určení finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Vzhľadom na doterajšiu dĺžku konania okresného súdu vedeného pod sp. zn. 15 Ct 1/03 a berúc do úvahy konkrétne okolnosti daného prípadu, najmä význam sporu pre sťažovateľa, ale aj jeho podiel na spomalení priebehu konania, ako aj skutočnosť, že konanie vo veci nebolo do rozhodnutia ústavného súdu právoplatne skončené, ústavný súd považoval priznanie sumy 30 000 Sk za primerané finančné zadosťučinenie podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v dôsledku právneho zastúpenia v konaní vedenom ústavným súdom advokátom JUDr. P. A. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy. Ústavný súd pri rozhodovaní o priznaní trov konania vychádzal z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2006, ktorá bola 17 822 Sk.

Úhradu priznal za dva úkony právnej služby (prevzatie a prípravu zastúpenia a podanie sťažnosti) v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 2 a s § 14 ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), a to každý úkon po 2 970 Sk, t. j. spolu 5 940 Sk, čo spolu s režijným paušálom 2 x 178 Sk (§ 16 ods. 3 vyhlášky) predstavuje sumu 6 296 Sk. Keďže advokát

je platcom dane z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“), uvedená suma bola zvýšená o DPH vo výške 19 % podľa § 18 ods. 3 vyhlášky a podľa § 27 zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov. Trovy právneho zastúpenia vrátane započítania DPH a režijného paušálu boli priznané v celkovej sume 7 492,24 Sk.

Priznanú úhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, je potrebné pod právoplatnosťou nálezu uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. novembra 2007